

**JAMES
M. CAIN**

**θύελλα
σε μητρική
καρδιά**

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Την άνοιξη του 1931, σε μια πρασιά στο Γκλέντεϊλ της Καλιφόρνια, ένας άντρας στήριζε κάτι δέντρα. Ήταν μια ανιαρή δουλειά, γιατί έπρεπε πρώτα να κλαδέψει τα ξερά βλαστάρια, μετά να τυλίξει με λινάτσα έναν γύρο τα αδύνατα κλαριά, για να τα προφυλάξει από τα σχοινιά που θα γυρόφερνε πάνω από τις λινάτσες, και να τα δέσει πάνω στους κορμούς των δέντρων, προκειμένου να συγκρατήσουν το βάρος των αβοκάντο που θα ωρίμαζαν το φθινόπωρο. Όμως, παρόλο που ήταν ένα ζεστό απόγευμα, εκείνος αφιέρωνε τον απαιτούμενο χρόνο σφυρίζοντας. Ήταν ένας μικροκαμωμένος άντρας, στα τριάντα τόσα χρόνια του και παρά τους λεκέδες στο παντελόνι του, το φορούσε με ένα κάποιο στιλ. Το όνομά του ήταν Χέρμπερτ Πιρς. Όταν τελείωσε με τα δέντρα, μάζεψε με την τσουγκράνα τα κλωνάρια και τα κλαριά σ' έναν σωρό, τα μετέφερε πίσω στο γκαράζ και τα πέταξε σ' έναν κάδο για κάψιμο. Μετά πήρε τη χλοο-

κοπτική μηχανή και έκοψε το χορτάρι. Ήταν μια πρασιά σαν χιλιάδες άλλες στη νότια Καλιφόρνια: ένα κομμάτι γης με γρασίδι όπου μεγάλωναν αβοκάντο, λεμονιές και μιμόζες, με κύκλους από φτυαρισμένο χώμα γύρω τους. Αλλά και το σπίτι ήταν σαν τα άλλα του είδους του: ένα ισπανικού ρυθμού μπάνγκαλοου, με άσπρους τοίχους και στέγη από κόκκινα κεραμίδια. Τώρα, τα ισπανικά σπίτια είναι λίγο παλιομοδίτικα, αλλά στον καιρό τους θεωρούνταν στιλάτα, και αυτό εδώ ήταν εξίσου καλό με το διπλανό του – ίσως και λίγο καλύτερο.

Όταν τελείωσε το κούρεμα του γρασιδιού, έβγαλε ένα τυλιγμένο λάστιχο, το βίδωσε στη βρύση και άρχισε να ποτίζει. Ήταν επιμελής και σ' αυτό, εκτοξεύοντας το νερό πάνω σε όλα τα δέντρα, στο φτυαρισμένο χώμα γύρω τους, στο πλακόστρωτο πέρασμα και, τέλος, στο γρασίδι. Όταν ποτίστηκε όλο το μέρος και μύριζε βρεγμένο χώμα, έκλεισε τη βρύση, πέρασε το λάστιχο από το χέρι του για να το στραγγίξει, το τύλιξε και το έβαλε στο γκαράζ. Μετά πήγε έναν γύρο στην πρόσοψη και εξέτασε τα δέντρα του, για να βεβαιωθεί ότι δεν είχε σφίξει πολύ τα δεσίματά τους. Ύστερα μπήκε στο σπίτι.

Το καθιστικό στο οποίο βρέθηκε ταίριαζε πλήρως με την πρασιά από την οποία είχε φύγει. Ήταν ένα τυπικό καθιστικό, από αυτά που βρίσκει κανείς στο τμήμα επίπλων ενός πολυκαταστήματος, ταιριαστό σ' ένα ισπανικού ρυθμού μπάνγκαλοου. Αποτελούνταν από μια βυσσινιά βελούδινη μπάντα στον τοίχο, βυσσινιές βελούδινες κουρτίνες, που

κρέμονταν από σιδερένιες ράβδους, βυσσινί χαλί με φιγούρες στο περιθώριο, έναν μικρό καναπέ μπροστά στο τζάκι με δύο καρέκλες, μία σε κάθε πλευρά, όλα τους με όρθιες, ίσιες πλάτες, ένα δρύινο τραπέζι με μια λάμπα, δύο σιδερένια επιδαπέδια φωτιστικά με βυσσινιά καπέλα, που ταίριαζαν με τις ράβδους από πάνω, ένα τραπεζάκι και ένα ραδιόφωνο. Στους βαμμένους τοίχους, εκτός από την μπάντα, υπήρχαν τρεις πίνακες: ο ένας μ' ένα ηλιοβασίλεμα στο βουνό, με σκελετούς αγελάδων στο βάθος, ο άλλος μ' έναν καουμπόη να βόσκει ένα κοπάδι στο χιόνι, και ο τρίτος με μια σειρά από άμαξες με άλογα να διασχίζουν ένα άνυδρο τοπίο. Στο μακρύ τραπέζι ήταν ένα βιβλίο, με τον τίτλο *Εγκυκλοπαίδεια χρήσιμων γνώσεων*, με επίχρυσα γράμματα στη ράχη, τοποθετημένο διαγώνια. Κανένας δεν θα μπορούσε να έχει αντίρρηση πως αυτό το καθιστικό πετύχαινε με αξιοσημείων τρόπο να είναι ταυτόχρονα ψυχρό και αποπνικτικό, και θα ήταν μάλλον βασανιστικό να ζει κανείς εκεί μέσα. Αλλά ο άντρας ήταν αόριστα υπερήφανος γι' αυτό, ιδιαίτερα για τους πίνακες, που είχε πείσει τον εαυτό του ότι ήταν «αρκετά ωραίοι». Όσο για το πώς ήταν το να ζεις μέσα σ' αυτό, ποτέ δεν τον είχε απασχολήσει.

Σήμερα, δεν του έριξε ούτε μία ματιά, ούτε έκανε κάποια σκέψη. Το διέσχισε βιαστικά, σφυρίζοντας, και πήγε σε μια πλήρως επιπλωμένη κρεβατοκάμαρα, αποτελούμενη από ένα σετ επτά κομματιών σε χτυπητό πράσινο, που πρόδιδε γυναικεία φροντίδα. Έβγαλε τα ρούχα της δουλειάς, τα κρέμασε σε μια ντουλάπα, μπήκε γυμνός στο μπάνιο και άνοιξε το

νερό. Εδώ ο χώρος ήταν και πάλι η αντανάκλαση του πολιτισμού στον οποίον ζούσε, με μία, όμως, σαφή διαφορά. Γιατί ενώ είχε υπάρξει, και ακόμη ήταν, ένας πολιτισμός κάπως απλοϊκός όσον αφορά τις πρασιές, τα σαλόνια, τους πίνακες και άλλα πράγματα αισθητικής φύσης, ήταν μεγαλοφυής, και έχει ξεχάσει περισσότερα απ' όσα άλλοι πολιτισμοί γνώρισαν καν ποτέ, στη σφαίρα της λειτουργικότητας. Το μπάνιο, όπου εκείνος σφύριζε, ήταν ένα κόσμημα χρησιμότητας, με πράσινα και άσπρα πλακάκια, καθαρό σαν χειρουργείο, το κάθε πράγμα στη θέση του, όπου όλα λειτουργούσαν. Είκοσι δευτερόλεπτα αφότου έκλεισε τις βρύσες, μπήκε στην μπανιέρα, όπου το νερό είχε ακριβώς τη θερμοκρασία που ήθελε, πλύθηκε, άδειασε τα νερά, βγήκε από την μπανιέρα, σκουπίστηκε με καθαρή πετσέτα και γύρισε στην κρεβατοκάμαρα χωρίς να χάσει ούτε μία νότα από το σφύριγμά του ή να σκεφτεί ότι υπήρχε κάτι το αξιόλογο σ' αυτό.

Αφού χτένισε τα μαλλιά του, ντύθηκε. Φόρεσε ένα φρεσκοπλυμένο παντελόνι με μπλουζάκι πόλο και μπλε τζάκετ και πήγε στην κουζίνα, αντίστοιχη του μπάνιου, όπου η γυναικά του έφτιαχνε μια τούρτα. Ήταν λεπτοκαμωμένη, αρκετά νεότερή του αλλά, καθώς στο πρόσωπό της είχε μια δαχτυλιά από σοκολάτα και φορούσε μια πράσινη ποδιά, ήταν δύσκολο να πεις αν ήταν όμορφη, εκτός από το ότι διέθετε αισθησιακά πόδια που έμεναν ακάλυπτα μεταξύ της ποδιάς και των παπουτσιών της. Κοίταζε ένα σχέδιο στο βιβλίο, ένα πουλί να κρατάει στο ράμφος του μια τυλιγμένη σε ρολό περγαμηνή, και προσπαθούσε να το αντιγράψει με

μολύβι σ' ένα κομμάτι χαρτί. Εκείνος το κοίταξε μερικές στιγμές, έπειτα έριξε μια ματιά στην τούρτα και είπε ότι φαινόταν περίφημη. Αυτό ήταν ίσως λίγο, γιατί επρόκειτο για κολοσσιαία υπόθεση, είκοσι πέντε πόντους σε διάμετρο, τέσσερις στρώσεις και καλυμμένη με γλάσο που γυάλιζε σαν σατέν. Αλλά μετά το σχόλιό του χασμουρήθηκε και είπε: «Λοιπόν, δεν βλέπω να υπάρχουν και πολλά εδώ μέσα που θα μπορούσα να κάνω. Νομίζω ότι θα πάω μια βόλτα».

«Θα γυρίσεις για βραδινό;»

«Θα προσπαθήσω, αλλά αν δεν γυρίσω μέχρι τις έξι να μη με περιμένετε. Μπορεί να έχω μπλέξει».

«Θέλω να ξέρω».

«Σου είπα, αν δεν είμαι σπίτι μέχρι τις έξι...»

«Αυτό δεν σημαίνει τίποτα για μένα. Φτιάχνω αυτήν εδώ την τούρτα για την κυρία Γουίτλι, που θα την πληρώσει τρία δολάρια. Αν πρόκειται να γυρίσεις, θα ξοδέψω κάποια από τα χρήματα αυτά για αρνίσια παϊδάκια, για το βραδινό σου. Αν δεν γυρίσεις, θα πάρω κάτι που θα αρέσει καλύτερα στα παιδιά».

«Τότε μη με λογαριάζεις».

«Αυτό ακριβώς ήθελα να ξέρω».

Ήταν μια στενόχωρη νότα στη σκηνή που σαφώς δεν ταίριαζε με τη διάθεσή του. Στάθηκε εκεί αβέβαιος, μετά έκανε μια νύξη για κάτι ευχάριστο. «Έφτιαξα τα δέντρα. Τα έδεσα γερά, έτσι τα κλαριά δεν θα γείρουν προς τα κάτω όταν μεγαλώσουν τα αβοκάντο, όπως έγινε πέρυσι. Έκοψα και το χορτάρι. Δείχνει όμορφο εκεί έξω».

«Θα το ποτίσεις το χορτάρι;»

«Το πότισα».

Αυτό το είπε με κάποια ικανοποίηση, γιατί της είχε στήσει μια μικρή παγίδα, και αυτή είχε πέσει μέσα. Η σιωπή που ακολούθησε άφησε μια ανεπαίσθητη δυσοίωνη αίσθηση, λες και ο ίδιος είχε πιαστεί σε παγίδα χωρίς να το ξέρει. Αμήχανα πρόσθεσε: «Το πότισα για τα καλά».

«Δεν είναι κάπως νωρίς για πότισμα;»

«Το ίδιο κάνει, τι τώρα, τι μετά».

«Ο περισσότερος κόσμος ποτίζει το χορτάρι λίγο αργότερα, όταν ο ήλιος δεν είναι τόσο ζεστός, και δεν χάνεται τόσο καθαρό νερό που το πληρώνει κάποιος άλλος».

«Ποιος για παράδειγμα;»

«Δεν βλέπω κανέναν άλλο εδώ γύρω που να δουλεύει, εκτός από μένα».

«Βλέπεις καμιά δουλειά που μπορώ να κάνω και δεν την κάνω;»

«Ωστε τέλειωσες νωρίς».

«Έλα τώρα, Μίλντρεντ, πού το πας;»

«Σε περιμένει, οπότε άντε, πήγαινε».

«Ποιος με περιμένει;»

«Νομίζω ότι ξέρεις».

«Αν μιλάς για τη Μάγκι Μπίντερχοφ, δεν την έχω δει εδώ και μια βδομάδα, και για μένα ποτέ δεν ήταν τίποτε άλλο παρά κάποια που παίζω μαζί της ραμί όταν δεν έχω τίποτ' άλλο να κάνω».

«Αυτό πρακτικά σημαίνει όλη την ώρα, αν με ρωτήσεις».

«Δεν σε ρώτησα».

«Τι κάνεις μαζί της; Παίζετε λίγο ραμί και μετά της ξεκουμπώνεις εκείνο το κόκκινο φόρεμα που φοράει πάντα χωρίς σουτιέν και τη ρίχνεις στο κρεβάτι; Ύστερα παίρνεις έναν καλόν υπνάκο και μετά σηκώνεσαι να δεις αν υπάρχει κανένα κομμάτι κρύο κοτόπουλο στο ψυγείο της και κατόπιν παίζετε ακόμα λίγο ραμί, και ύστερα την ξαναρίχνεις στο κρεβάτι; Για σκέψου, τι καλά. Δεν μπορώ να φανταστώ τίποτα καλύτερο απ' αυτό».

Οι σφιγμένοι μύες του προσώπου του έδειχναν ότι ο θυμός του μεγάλωνε, και άνοιξε το στόμα του να πει κάτι. Αλλά το μετάνιωσε. Για την ώρα είπε ένα «Α, εντάξει», που προοριζόταν να είναι κάτι παραπάνω, ένας τρόπος παραίτησης, και ξεκίνησε να φύγει από την κουζίνα.

«Θα ήθελες να της πας κάτι;»

«Να της πάω; Τι θες να πεις;»

«Να, περίσσεψε λίγη ζύμη και έκανα μερικά κεϊκάκια για τα παιδιά. Χοντρή καθώς είναι, θα πρέπει να της αρέσουν τα γλυκά – και, κοίτα, θα της τυλίξω μερικά».

«Δεν πας στο διάλογο καλύτερα».

Εκείνη άφησε το σκίτσο του πουλιού και τον κοίταξε. Άρχισε να μιλάει. Δεν είχε και πολλά να πει για την αγάπη, την πίστη ή την ηθική. Μίλησε για λεφτά και για την αποτυχία του να βρει δουλειά, και όταν ανέφερε τη γυναίκα της επιλογής του δεν την παρουσίασε σαν μια σειρήνα που είχε κλέφει την αγάπη του, αλλά σαν την αιτία της απραξίας που τον είχε κυριεύσει τελευταία. Εκείνος ξέσπασε πολλές φορές

λέγοντας διάφορες δικαιολογίες, επαναλαμβάνοντας ότι δεν υπήρχαν δουλειές και επιμένοντας πικρόχολα πως, αν η κυρία Μπίντερχοφ είχε μπει στη ζωή του – ε, κάθε άντρας δικαιούται λίγη ηρεμία αντί για συνεχή γκρίνια για πράγματα που δεν μπορεί να ελέγξει. Μιλούσαν γρήγορα, λες και όσα έλεγαν ζεμάτιζαν το στόμα τους και έπρεπε να κρυώσουν με σάλιο. Πράγματι, η όλη σκηνή είχε μια παλιά –σχεδόν κλασική– ασχήμια, γιατί επανέφεραν τις ίδιες αλληλοκατηγορίες που αντάλλασσαν από την αρχή του γάμου τους, και δεν πρόσθεταν τίποτα καινούργιο και τίποτα όμορφο. Προς το παρόν σταμάτησαν κι εκείνος πήγε να φύγει από την κουζίνα, αλλά αυτή τον σταμάτησε. «Πού πας;»

«Πρέπει να σου πω;»

«Πας στη Μάγκι Μπίντερχοφ;»

«Ας πούμε ναι».

«Τότε καλύτερα να μαζέψεις τώρα τα πράγματά σου και να φύγεις μια και καλή, γιατί αν βγεις από αυτή την πόρτα δεν πρόκειται να σε αφήσω να ξαναμπείς. Αν πιάσω τούτον δω τον μπαλτά, δεν θα γυρίσεις σ’ αυτό το σπίτι».

Πήρε έναν μπαλτά από κάποιο συρτάρι, τον σήκωσε ψηλά και τον ξανάβαλε στη θέση του, ενώ εκείνος κοιτούσε περιφρονητικά. «Συνέχισε, Μίλντρεντ, συνέχισε. Αν δεν προσέξεις, θα σ’ αφήσω. Δεν θέλω και πολύ για να σηκωθώ να φύγω αυτήν τη στιγμή».

«Δεν θα μ’ αφήσεις εσύ. Εγώ θα σ’ αφήσω. Αν πας σ’ αυτήν το απόγευμα, θα είναι και η τελευταία φορά που βλέπεις τούτο το σπίτι».

«Θα πάω όπου διάολο θέλω».

«Τότε, μάξιψέ τα, Μπερτ».

Το πρόσωπό του έγινε άσπρο και τα βλέμματά τους συναντήθηκαν για ώρα. «Εντάξει, λοιπόν, θα τα μαζέψω».

«Καλύτερα να το κάνεις τώρα. Όσο πιο γρήγορα τόσο το καλύτερο».

«Εντάξει... Εντάξει».

Βγήκε από την κουζίνα. Εκείνη γέμισε ένα χάρτινο κορνέ με γλάσο, φάλιδισε τις άκρες του και άρχισε να διακοσμεί την τούρτα μ' ένα πουλάκι.

Βρισκόταν κιόλας στην κρεβατοκάμαρα, πήρε κάποιες ταξιδιωτικές τσάντες και έναν σωρό πράγματα από την ντουλάπα, που τα στοίβαξε στη μέση του πατώματος. Έκανε μεγάλη φασαρία, ίσως ελπίζοντας να τον ακούσει εκείνη και να έρθει να τον παρακαλέσει ν' αλλάξει γνώμη. Αν περρίμενε κάτι τέτοιο, θα απογοητεύτηκε, και δεν υπήρχε τίποτε άλλο να κάνει από το να πακετάρει τα πράγματα. Το πρώτο που πήρε ήταν τα καλά του: πουκάμισα, κολάρια, χοντρά κουμπιά, γραβάτες και παπούτσια, καθώς και το μαύρο κοστούμι – το έλεγε το «σμόκιν» του. Όλα αυτά τα δίπλωσε τρυφερά σε λεπτό χαρτί και τα έχωσε στον πάτο της μεγαλύτερης τσάντας. Όντως είχε ζήσει καλύτερες μέρες. Στην εφηβεία του είχε υπάρξει καταπληκτικός αναβάτης, κασκαντέρ σε κινηματογραφικές ταινίες, και κόμπαζε ακόμη για τις γνώσεις του γύρω από τα άλογα. Κάποτε πέθανε ένας θείος του και του άφησε ένα ράντσο στα περίχωρα του Γκλέντεϊλ. Το Γκλέντεϊλ ήταν τώρα μια απέραντη συνοικία

του Λος Άντζελες, όπως είναι το Κουίνς για τη Νέα Υόρκη. Εκείνο τον καιρό ήταν ένα χωριό, ένα μάλλον άθλιο χωριό, με αποθήκες εμπορευμάτων από τη μια μεριά, την ύπαιθρο από την άλλη και στη μέση το πέρασμα των φορτηγών.

Αγόρασε ένα από τα μεγαλύτερα καπέλα, κατέλυσε στο ράντσο και προσπάθησε να το κάνει επιχείρηση, χωρίς όμως καμιά επιτυχία. Οι πορτοκαλιές του δεν ευδοκίμησαν, και, όταν έβαλε αμπέλια, μόλις άρχισαν να ωριμάζουν τα σταφύλια, ήρθε η Ποταπαγόρευση, και τα ξερίζωσε για να βάλει καρυδιές. Αλλά όταν διάλεξε τα δέντρα του, φούντωσε στην αγορά το λαθρεμπόριο των παράνομων ποτών, και αυτό του έφερε τέτοια κατάθλιψη που άφησε για αρκετό καιρό τη γη του χέρσα, ενώ προσπαθούσε να τα βγάλει πέρα σ' έναν κόσμο που στροβιλιζόταν. Μια μέρα δέχτηκε την επίσκεψη τριών ανθρώπων που του έκαναν μια πρόταση. Ο ίδιος δεν το ήξερε, αλλά η Νότια Καλιφόρνια, και ιδίως το Γκλέντεϊλ, βρισκόταν σε τέτοια τροχιά οικοδομικής ανάπτυξης τη δεκαετία του '20, που σπάνια θα έβλεπε αυτή η γη.

Έτσι, σχεδόν από τη μια μέρα στην άλλη, με τα χίλια διακόσια στρέμματα που εκτείνονταν ακριβώς στο σημείο που ο κόσμος ήθελε να χτίσει, έγινε συνétairos, παράγοντας ανάπτυξης της κοινότητας, ένας άνθρωπος με όραμα, ένας μεγαλόσχημος επιχειρηματίας. Μαζί με τους άλλους τρεις άντρες δημιούργησαν την εταιρεία «Κατοικίες Πιρς», με πρόεδρο τον ίδιο. Έδωσε το όνομά του σ' έναν δρόμο, και στην Πιρς Ντράιβ, όταν παντρεύτηκε τη Μίλντρεντ, έχτισε αυτό το σπίτι που κατοικούσε τώρα, ή που θα το κατοικού-

σε για τα επόμενα είκοσι λεπτά της ώρας. Παρόλο που τότε έβγαζε πάρα πολλά λεφτά, απέφυγε να χτίσει ένα πολυτελές σπίτι. Στον αρχιτέκτονα είπε: «Οι “Κατοικίες Πιρς” είναι για τον λαό, και ό,τι είναι αρκετά καλό γι’ αυτόν είναι αρκετά καλό και για μένα». Όμως ήταν λίγο καλύτερο, κατά κάποιον τρόπο, από αυτό που συνήθως είναι αρκετά καλό για τον λαό. Είχαν τρεις κρεβατοκάμαρες, καθεμιά με το μπάνιο της, και κάποια στοιχεία της κατασκευής ήταν σχεδόν πολυτελή. Τώρα ήταν ένα τίποτα, είχε υποθηκευτεί και επαναυποθηκευτεί, και τα λεφτά από τις υποθήκες είχαν ξοδευτεί από καιρό. Αλλά κάποτε ήταν κάτι σπουδαίο, και του άρεσε να χτυπάει τους τοίχους και να επισημαίνει πόσο γεροί είχαν χτιστεί.

Αντί να τοποθετήσει τα χρήματά του σε μια τράπεζα, τα είχε επενδύσει στην εταιρεία τηλεπικοινωνιών A.T. & T., και για κάποια χρόνια ικανοποιούνταν με την καθημερινή διακαίωση της επιλογής του, γιατί η μετοχή εκτινάχθηκε στα ύψη, μέχρι που είχε 350.000 δολάρια καθαρό κέρδος, δηλαδή τόσο μεγάλη ήταν η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της μετοχής όταν την είχε αγοράσει και σε αυτή που είχε τώρα φτάσει. Αλλά μετά ήρθε η Μαύρη Πέμπτη του 1929, και η βουτιά του στην καταστροφή ήταν τόσο γρήγορη που μόλις πρόλαβε να δει την εταιρεία «Κατοικίες Πιρς» να γίνεται συντρίμια. Τον Σεπτέμβριο ήταν πλούσιος, και η Μίλντρεντ είχε διαλέξει τη γούνα που θα αγόραζε όταν θα έρχονταν τα κρύα. Τον Νοέμβριο, με τον καιρό να μην έχει ψυχράνει ακόμη, χρειάστηκε να πουλήσει το δεύτερο αυτοκίνητο για

να πληρώσει τους λογαριασμούς. Όλα αυτά τα δεχόταν ευχαρίστως, επειδή πολλοί από τους φίλους του βρίσκονταν στην ίδια δεινή θέση και μπορούσε να αστειεύεται, ακόμα και να κομπάζει. Αυτό που δεν μπορούσε να αντέξει ήταν να γελοιοποιείται η εξυπνάδα του. Είχε συνηθίσει τόσο πολύ να περηφανεύεται γι' αυτήν, που δεν παραδεχόταν ότι η επιτυχία του ήταν απλώς τύχη και οφειλόταν περισσότερο στην τοποθεσία της γης του παρά στις δικές του προσωπικές ικανότητες. Έτσι, εξακολουθούσε να σκέφτεται τα τεράστια έργα που θα έκανε όταν τα πράγματα θα καλυτέρευαν λίγο. Όσο για δουλειά, δεν μπορούσε να το πάρει απόφαση να φάξει και, παρά τα όσα είχε πει στη Μίλντρεντ, δεν είχε κάνει την παραμικρή προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση. Έτσι, με τη διαρκή επιδείνωση της κατάστασης, είχε καταλήξει στην παρούσα φάση με την κυρία Μπίντερχοφ – μια κυρία ακαθόριστης ηλικίας, με ένα μικρό εισόδημα από τα χαμόσπιτα που νοίκιαζε σε Μεξικάνους. Έτσι βρισκόταν σε σχετική ευημερία όταν άλλοι ήταν σε ένδεια και είχε χρόνο στη διάθεσή της. Άκουγε τα παραμύθια του μεγαλείου του, περασμένου και μελλοντικού, τον τάιζε, έπαιζε χαρτιά μαζί του και χαμογελούσε ντροπαλά όταν της ξεκούμπωνε το φόρεμα. Κι εκείνος ζούσε σ' έναν κόσμο ονείρων, ξάπλωνε στο ποτάμι και κοίταζε τα σύννεφα να περνούν.

Κοίταζε συνέχεια προς την πόρτα, λες και περίμενε να εμφανιστεί η Μίλντρεντ, αλλά η πόρτα παρέμενε κλειστή. Όταν ήρθε σπίτι από το σχολείο η μικρή Ρέι, και έτρεξε για το κέικ της, εκείνος πήγε και την κλείδωσε. Στη στιγμή, εκεί-

νη βρέθηκε εκεί, δοκιμάζοντας να μπει, ενώ αυτός παρέμεινε ακίνητος. Άκουσε τη Μίλντρεντ που κάτι της φώναξε και η μικρή βγήκε μπροστά στο σπίτι, όπου την περίμεναν κάποια παιδιά.

Με την τσάντα στους ώμους, ξεκλείδωσε την πόρτα και μπήκε με θεατρικό τρόπο στην κουζίνα. Η Μίλντρεντ ασχολιόταν ακόμη με την τούρτα, που τώρα πια ήταν εκπληκτικά όμορφη, με το πουλί να κάθεται σ' ένα κλαρί με πράσινα φύλλα, κρατώντας την περγαμηνή που έλεγε «Χρόνια πολλά, Μπομπ» στο ράμφος του, κι έναν κύκλο από μπουμπούκια, σε κανονικά διαστήματα γύρω γύρω στο περιθώριο, που έμοιαζαν με σιωπηλό τιτίβισμα. Εκείνη δεν σήκωσε τα μάτια. Αυτός ύγρανε τα χείλη του και ρώτησε: «Η Βίντα είναι σπίτι;».

«Όχι ακόμη».

«Δεν είπα τίποτα στη Ρέι που ήρθε στην πόρτα πριν από λίγο. Δεν βλέπω τον λόγο να μάθει γι' αυτό. Δεν βλέπω τον λόγο να μάθει καμιά από τις δυο τους γι' αυτό. Δεν θέλω να τους πεις ότι είπα “αντίο” ή κάτι παρόμοιο. Μπορείς απλώς να πεις—»

«Αυτό θα το αναλάβω εγώ».

«Εντάξει, λοιπόν. Το αφήνω σ' εσένα».

Δίστασε λίγο: «Λοιπόν, αντί Μίλντρεντ».

Με πεταχτά βήματα, εκείνη πήγε στον τοίχο, ακούμπησε πάνω του για να κρύψει το πρόσωπό της, μετά τον χτύπησε μια δυο φορές απελπισμένα με τις γροθιές της. «Άντε, Μπερτ. Δεν έχω τίποτα να πω. Μόνο... άντε, φύγε».

Όταν γύρισε, εκείνος είχε φύγει και τότε της ήρθαν

δάκρυα, και στάθηκε μακριά από την τούρτα, για να μη στάξουν πάνω της. Όταν άκουσε το αυτοκίνητο να βγαίνει από το γκαράζ, άφησε έναν χαμηλό, τρομαγμένο αναστεναγμό κι έτρεξε στο παράθυρο. Τον τελευταίο καιρό το χρησιμοποιούσαν τόσο σπάνια –μόνο τις Κυριακές, αν είχαν λίγα λεφτά ν’ αγοράσουν βενζίνη– που το είχε ξεχάσει εντελώς. Κι έτσι, καθώς τον έβλεπε να γλιστράει έξω από τη ζωή της, η μόνη ξεκάθαρη σκέψη της ήταν ότι τώρα δεν είχε πώς να παραδώσει την τούρτα.

Είχε βάλει το τελευταίο μπουμπούκι στη θέση του και αφαιρούσε μικρές ατέλειες από την επιφάνεια της τούρτας με λίγο μπαμπάκι περασμένο σε μία οδοντογλυφίδα, όταν ακούστηκε ένα απαλό χτύπημα στην πόρτα και η κυρία Γκέσλερ, που έμενε δίπλα, μπήκε μέσα. Λεπτή, μελαχρινή, κάπου στα σαράντα, με ρυτίδες στο πρόσωπο, που μπορεί να ήταν από κάποια στενοχώρια – ή από το ποτό. Ο άντρας της είχε εταιρεία φορτηγών, αλλά ευημερούσε περισσότερο από άλλους φορτηγατζήδες εκείνου του καιρού. Υπήρχε μια γενική εντύπωση ότι τα φορτηγά Γκέσλερ κατέβαιναν κάτω στο Πόιντ Λόμα, όπου μερικά μικρά, γρήγορα πλοία έμπαιναν στον ορμίσκο.

Βλέποντας την τούρτα, η κυρία Γκέσλερ έβγαλε ένα επιφώνημα θαυμασμού και πλησίασε για να δει καλύτερα. Πραγματικά άξιζε το θέαμα, όπως πρόδιδαν τα στρογγυλά σαν χάντρες μάτια της. Όλα τα στολίδια ήταν τώρα στη θέση

τους, ωστόσο παρά το συμβατικό σχέδιο είχε τέτοιο άρωμα, τέτοια υφή, τέτοια αρτιότητα που προϋπέθετε υψηλή τεχνική. Η όψη της εγγυόταν ότι ακόμα και το απειροελάχιστο κομματάκι της θα περνούσε το τεστ και του πιο απαιτητικού ζαχαροπλάστη: θα έλιωνε στο στόμα.

Η κυρία Γκέσλερ μουρμούρισε με δέος: «Δεν μπορώ να καταλάβω πώς το κάνεις, Μίλντρεντ. Είναι όμορφη, πανέμορφη».

«Άμα έχεις ανάγκη, το κάνεις».

«Μα, είναι τόσο όμορφη!»

Αφού έριξε μια τελευταία ματιά, η κυρία Γκέσλερ μίλησε για τον λόγο που είχε έρθει. Στο χέρι της κρατούσε ένα μικρό πιάτο σκεπασμένο μ' ένα άλλο, που τώρα το ξεσκέπασε. «Σκέφτηκα μήπως το ήθελες. Έκανα φρικασέ για βραδινό, αλλά του Άικ τού τηλεφώνησαν από το Λονγκ Μπιτς, και επειδή θα πάω μαζί του, φοβήθηκα ότι θα χαλάσει».

Η Μίλντρεντ πήρε ένα πιάτο, τοποθέτησε μέσα το κοτόπουλο και το έβαλε στο ψυγείο. Μετά έπλυνε τα πιάτα της κυρίας Γκέσλερ, τα στέγνωσε και της τα επέστρεψε. «Θα το φάμε όλο, Λούσι. Ευχαριστώ».

«Λοιπόν, πρέπει να πηγαίνω».

«Να περάσεις καλά».

«Χαιρετίσματα στον Μπερτ».

«...Θα του τα δώσω».

Η κυρία Γκέσλερ σταμάτησε. «Τι συμβαίνει;»

«Τίποτα».

«Έλα, τώρα, μωρό μου. Κάτι δεν πάει καλά. Τι είναι;»

«Ο Μπερτ έφυγε».

«Δηλαδή – για πάντα;»

«Μόλις τώρα. Έφυγε».

«Σε άφησε, έτσι απλά;»

«Ίσως κάποιος έβαλε το χεράκι του. Αλλά θα γινόταν».

«Για φαντάσου. Και σ' άφησε για κείνη την απεριποίητη και κακοντυμένη γυναίκα. Πώς μπορεί και τη βλέπει;»

«Είναι αυτό που θέλει».

«Ούτε καν πλένεται!»

«Και τι ωφελεί να το συζητάμε; Αν της αρέσει, τότε εντάξει, τον πήρε. Ο Μπερτ είναι εντάξει. Και το λάθος δεν ήταν δικό του. Ήταν... όλα μαζί. Κι εγώ τον βασάνιζα. Του γκρίνιαζα, είπε, και μάλλον είχε δίκιο. Αλλά δεν μπορώ να τα σηκώνω όλα στην πλάτη μου, δεν με νοιάζει αν περνάμε οικονομική κρίση. Αν μπορεί εκείνη, τότε πρέπει να τα πηγαίνουν μια χαρά, γιατί έτσι είναι φτιαγμένος αυτός. Αλλά εγώ έχω τις δικές μου ιδέες και δεν μπορώ να τις αλλάξω, ούτε καν γι' αυτόν».

«Τι θα κάνεις;»

«Ό,τι κάνω και τώρα».

Μια σιωπηλή θλίψη τις κύκλωσε. Μετά η κυρία Γκέσλερ κούνησε το κεφάλι της. «Λοιπόν, μπήκες στον μεγαλύτερο στρατό του κόσμου. Είσαι ο μεγάλος αμερικανικός θεσμός που δεν μνημονεύεται ποτέ την 4η Ιουλίου – μία χωρισμένη που έχει δύο μικρά παιδιά να αναθρέψει. Τους παλιοβρομιάρηδες».

«Α, ο Μπερτ είναι μια χαρά».

«Είναι μια χαρά, αλλά είναι ένας παλιοβρομιάρης, και είναι όλοι τους παλιοβρομιάρηδες».

«Κι εμείς δεν είμαστε τόσο τέλειες».

«Εμείς δεν θα κάνουμε αυτά που κάνουν».

Ακούστηκε η μπροστινή πόρτα και η Μίλντρεντ σήκωσε το δάχτυλο προειδοποιητικά. Η κυρία Γκέσλερ κούνησε το κεφάλι και ρώτησε αν μπορούσε να κάνει κάτι για κείνη σήμερα. Η Μίλντρεντ ήθελε απεγνωσμένα να της πει ότι θα μπορούσε να την πετάξει με το αυτοκίνητο να παραδώσει την τούρτα, αλλά ακούστηκαν ένα δυο ανυπόμονα κορναρίσματα από την αυλή μπροστά και δεν είχε τη δύναμη. «Όχι τώρα».

«Τα λέμε».

«Σ' ευχαριστώ και πάλι για το κοτόπουλο».

Το κορίτσι που μπήκε τώρα στην κουζίνα δεν ήρθε τρέχοντας, όπως η μικρή Ρέι πριν από λίγο. Μπήκε τυπικά, μύρισε περιφρονητικά τη μυρωδιά που είχε αφήσει η κυρία Γκέσλερ και ακούμπησε τα βιβλία του σχολείου στο τραπέζι πριν φιλήσει τη μητέρα της. Παρόλο που ήταν μόνο έντεκα χρόνων ήταν το κάτι άλλο, ήθελες να την κοιτάξεις και δεύτερη φορά. Φορούσε τα ρούχα της με χάρη, η όψη της στο πάνω μισό τμήμα του προσώπου της ήταν ευχάριστη, και έμοιαζε στον πατέρα της περισσότερο απ' όσο στη μητέρα της – ήταν κοινώς παραδεκτό ότι «η Βίντα είναι μία Πιρς». Αλλά γύρω από το στόμα η ομοιότητα χανόταν, γιατί το στόμα του

Μπερτ στράβωνε ελαφρά, ενώ το δικό της όχι. Τα μαλλιά της, ένα χαλκοκόκκινο, και τα μάτια της, γαλανά σαν της μητέρας της, πολύ πιο ζωηρά, έρχονταν σε αντίθεση με τις σκόρπιες φακίδες και το μαυρισμένο από τον ήλιο δέρμα της. Όμως το πιο ελκυστικό χαρακτηριστικό της ήταν το περπάτημά της. Πιθανόν λόγω του ύψους της, του αφιδωτού της στήθους, των λεπτών γοφών της και των ποδιών της. Περπατούσε με μια στητή, αλαζονική υπεροψία που φαινόταν κωμική για κάποια τόσο νέα.

Πήρε το κέικ που της έδωσε η μαμά της, σοκολατένιο με άσπρη κρέμα από πάνω που σχημάτιζε ένα Β, μέτρησε όσα είχαν απομείνει και μίλησε ήρεμα για το μάθημα πιάνου. Παρά τα τρομερά συμβάντα του προηγούμενου ενάμιση χρόνου, η Μίλντρεντ είχε καταφέρει να εξασφαλίζει τα πενήντα σεντ την εβδομάδα για τα μαθήματα, έχοντας μια βαθιά, σχεδόν θρησκευτική πεποίθηση ότι η Βίντα ήταν «ταλαντούχα», και παρόλο που δεν ήξερε σε τι, το πιάνο αποδεικνυόταν χρήσιμη προπαίδεια σχεδόν για οτιδήποτε. Η Βίντα, μια ικανοποιητική μαθήτρια, εξασκούσαν πιστά και έδειχνε ζωηρό ενδιαφέρον. Το πιάνο, το οποίο είχε διαλέξει όταν η Μίλντρεντ είχε διαλέξει το παλτό της, στην πραγματικότητα δεν έφτασε ποτέ, κι έτσι μελετούσε τα μαθήματά της στο παλιό πιάνο του παππού Πιρς, και αυτός ήταν ο λόγος που ερχόταν σπίτι αργότερα από τη Ρέι.

Μίλησε για την πρόοδό της στο *Grand Valse Brillante* του Σοπέν, επαναλαμβάνοντας τον τίτλο του κομματιού μερικές φορές, κάτι που διασκέδαζε τη Μίλντρεντ, επειδή υιοθετούσε

μια απολύτως γαλλική προφορά, και προφανώς η ίδια χαίροταν το κομψό αποτέλεσμα. Μιλούσε με καθαρή, εντυπωσιακή φωνή, όπως των παιδιών που παίζουν στο θέατρο, και πραγματικά ό,τι κι αν έλεγε ακουγόταν λες και το είχε μάθει απέξω, και το απάγγελε σύμφωνα με τους τύπους. Αφήνοντας το βαλς, πήγε να δει την τούρτα. «Για ποιον είναι, μητέρα;»

«Για τον Μπομπ Γουίτλι».

«Α, για το παιδί που μοιράζει εφημερίδες».

Το πάρεργο του νεαρού Γουίτλι, που μάζευε συνδρομές μετά το σχολείο, η Βίντα το θεωρούσε σοβαρό κοινωνικό λάθος, και η Μίλντρεντ χαμογέλασε. «Θα είναι ένα παιδί που μοιράζει εφημερίδες χωρίς τούρτα γενεθλίων, αν δεν βρω κάποιον τρόπο να του την πάω. Φάε τώρα το γλυκό σου και μετά τρέξε στου παππού σου και δες αν μπορεί να με πάει εκεί με το αυτοκίνητό του».

«Δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το δικό μας αυτοκίνητο;»

«Το πήρε ο πατέρας σου και... μπορεί ν' αργήσει. Άντε, τώρα, τρέξε. Πάρε τη Ρέι μαζί σου, και σας φέρνει και τις δυο μετά ο παππούς σας».

Η Βίντα έφυγε χωρίς να βιάζεται και η Μίλντρεντ την άκουσε να φωνάζει τη Ρέι από τον δρόμο. Αλλά σ' ένα δυο λεπτά γύρισε πίσω. Έκλεισε προσεκτικά την πόρτα και μίλησε με περισσότερη από τη συνήθη ακρίβειά της. «Μητέρα, πού είναι ο πατέρας;»

«Είχε... να πάει κάπου».

«Γιατί πήρε τα ρούχα του;»

Όταν η Μίλντρεντ είπε στον Μπερτ ότι θα το αναλάμβανε εκείνη, είχε στο μυαλό της την εικόνα ενός ασαφούς επεισοδίου που θα κατέληγε στη φράση «η μητέρα θα σου πει κάποτε περισσότερα». Αλλά είχε ξεχάσει το πάθος της Βίντα για τα ρούχα του πατέρα της, την περηφάνια της για το σμόκιν του, τις γκέτες ιππασίας, τις γυαλισμένες του μπότες και τα παπούτσια, που επιθεωρούσε κάθε μέρα, μια ιεροτελεστία την οποία καμιά επίσκεψη, ούτε καν στου παππού της, δεν μπορούσε να διακόψει. Είχε επίσης ξεχάσει ότι ήταν αδύνατο να κοροϊδέψει τη Βίντα. Άρχισε να εξετάζει κάποια φανταστική ατέλεια στην τούρτα. «Έφυγε».

«Για πού;»

«Δεν ξέρω».

«Θα γυρίσει;»

«Όχι».

Ένωσε χάλια, ευχόταν να την πλησίαζε η Βίντα έτσι που να την έπαιρνε στην αγκαλιά της και να της μιλούσε για όσα είχαν γίνει μ' έναν τρόπο που να μη φαίνεται ντροπιασμένη. Η Μίλντρεντ τρελαινόταν γι' αυτήν, για την ομορφιά της, το πολλά υποσχόμενο ταλέντο της και τον σνομπισμό της, που υπαινίσσονταν ανώτερα πράγματα από τη δική της στερεότυπη φύση. Αλλά η Βίντα τρελαινόταν για τον πατέρα της, για τους μεγαλοπρεπείς και λεπτούς του τρόπους, και αν εκείνος απεχθανόταν την επικερδή εργασία, ήταν περήφανη γι' αυτό. Στους ατέλειωτους καβγάδες που είχαν σημειωθεί τους τελευταίους λίγους μήνες, ήταν κατά καιρούς με το μέρος του και συχνά κεραυνοβόλούσε τη μητέρα της με αλα-

ζωνικές παρατηρήσεις. Τώρα είπε: «Καταλαβαίνω, μητέρα. Απλώς ήθελα να ξέρω».

Εκείνη τη στιγμή μπήκε μέσα η Ρέι, ένα κοντόχοντρο, με ίσια μαλλιά πλασματάκι, τέσσερα χρόνια μικρότερη από τη Βίντα, πιστό αντίγραφο της Μίλντρεντ. Άρχισε να χορεύει τριγύρω προσποιούμενη ότι ετοιμαζόταν να χώσει το δάχτυλό της στην τούρτα, αλλά η Μίλντρεντ τη σταμάτησε και της είπε ακριβώς ό,τι είχε πει και στη Βίντα. Εκείνη άρχισε να κλαίει και η Μίλντρεντ την πήρε στην αγκαλιά της και της μίλησε όπως ήθελε να της είχε μιλήσει από την αρχή. Είπε πως για τον πατέρα και οι δυο τους ήταν ο κόσμος όλος, ότι δεν τις είχε αποχαιρετήσει γιατί δεν ήθελε να τις κάνει να νιώσουν άσχημα, ότι δεν έφταιγε αυτός αλλά όλα όσα συνέβαιναν, για τα οποία δεν μπορούσε να μιλήσει τώρα, ωστόσο θα τους τα εξηγούσε αργότερα κάποια στιγμή. Όλα αυτά τα είπε στη Ρέι, αλλά στην πραγματικότητα τα έλεγε στη Βίντα, που στεκόταν ακόμη εκεί, ακούγοντας σοβαρή. Ύστερα από μερικά λεπτά η Βίντα ένιωσε, προφανώς, κάπως υποχρεωμένη να φανεί φιλική, γιατί διέκοψε για να πει: «Αν εννοείς την κυρία Μπίντερχοφ, μητέρα, συμφωνώ απολύτως. Νομίζω ότι είναι ολοφάνερα μεσαίας τάξης».

Η Μίλντρεντ γέλασε μ' αυτό και άρπαξε την ευκαιρία να πιάσει τη Βίντα και να τη φιλήσει. Μετά έστειλε και τα δυο παιδιά στον παππού τους. Ήταν ευχαριστημένη που η ίδια δεν είχε πει τίποτα για την κυρία Μπίντερχοφ και αποφασισμένη το όνομα να μη βγει ποτέ ξανά από τα χείλη της.

*

Η Μίλντρεντ Πιρς διαθέτει υπέροχα πόδια, τα-
ληντο στη μαγειρική και ασάβηνο κουράγιο.
Χάρη σε όλα αυτά κατάφερε να ξεπεράσει το
διαζύγιο της και την ανέχεια, ξεφεύγοντας
από τη μιζέρια της μικροαστικής της ζωής.
Δύο όμως είναι οι μεγάλες της αδυναμίες:
οι αργόσχολοι άντρες και η άπληστη και ανι-
κανοποίητη κόρη της, η Βίντα, η οποία δεν θα
διστάσει να διεκδικήσει για τον εαυτό της ό,τι
η μητέρα της αγωνίστηκε να αποκτήσει.

Ένα μυθιστόρημα καθηλωτικής συναισθημα-
τικής έντασης, διεισδυτικής κοινωνικής πα-
ρατήρησης με μια συγκλονιστική ηρωίδα.

Ο James M. Cain είναι ο ποιητής της αμερικάνικης hard-
boiled αστυνομικής λογοτεχνίας.

Washington Post

Σεξ και απληστία: ο Cain καταφέρνει να αποδώσει τα αρ-
χέγονα ανθρώπινα ένστικτα με τον πιο λιτό και εύστοχο
τρόπο.

New York Times

ISBN 978-960-566-008-6

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 6008